

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 20. svibnja 2022.
(OR. fr)

9175/22

ESPACE 55

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	<i>Priprema sastanka Vijeća za konkurentnost (unutarnje tržište, industrija, istraživanje i svemir), 9. i 10. lipnja 2022.</i> Otpornost i konkurentnost svemirskog programa Unije Rasprava o politikama

Za delegacije se u prilogu nalaze osnovne informacije za opću raspravu o politikama na sastanku Vijeća za konkurentnost (svemir) 10. lipnja 2022.

**VIJEĆE ZA KONKURENTNOST (UNUTARNJE TRŽIŠTE, INDUSTRIJA,
ISTRAŽIVANJE I SVEMIR), 10. lipnja 2022.**

SVEMIR

Rasprava o politikama

Otpornost i konkurentnost svemirskog programa EU-a

Kontekst

1. Vijeće se poziva da usvoji Nacrt zaključaka o programu Copernicus do 2035. koji se temelji na tri stupa: zelenom planu, digitalnoj tranziciji i sigurnosti za potporu otpornijoj Europi. U tim se zaključcima predlažu preporuke i smjernice za budućnost programa Copernicus te posebno ističu doprinos programa klimatskim izazovima, uključivanje novih aktera u svemirsko gospodarstvo kako bi se svemirska arhitektura dopunila i učinila otpornijom te doprinos programa sigurnosnim izazovima Unije.
2. Vijeće se također poziva da usvoji Nacrt zaključaka o pristupu EU-a upravljanju svemirskim prometom koji se temelji na tri stupa: jačanju kapaciteta EU-a za nadzor i praćenje objekata u orbiti; koordinaciji regulative i normiranja; i jačanju utjecaja Unije na međunarodnoj sceni za promicanje tog zajedničkog pristupa.

3. Komisija je u veljači 2021. donijela komunikaciju „Aksijski plan za postizanje sinergije između civilne, obrambene i svemirske industrije” u kojoj se upućuje na dva nova vodeća projekta Komisije u području upravljanja svemirskim prometom i sigurne povezivosti. Konkretno, čelnici država koji su se sastali u Versaillesu u ožujku 2022. ponovno su istaknuli potrebu za većim ulaganjem u sposobnosti za stratešku potporu kao što su kibersigurnost i svemirska povezivost. Osim toga, Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje pripremaju svemirsku strategiju za sigurnost i obranu.

Novi izazovi za otpornost i konkurentnost

4. Europska unija razvila je globalno prepoznate svemirske programe koji pružaju suverene europske usluge u području promatranja Zemlje i satelitske navigacije. Europska komisija uključila ih je 2021. u svemirski program i dodala dvije nove komponente: nadzor u svemiru i državne komunikacije. Komisija je u veljači 2022. predložila novi program za sigurnu satelitsku povezivost niske latencije o kojem se raspravlja, a koji bi mogao dopuniti europsku svemirsku infrastrukturu. Zahvaljujući uslugama koje pružaju kao što su mogućnosti za autonomnije pozicioniranje ili nadzor, borba protiv klimatskih promjena ili zajamčen i siguran globalni pristup satelitskim telekomunikacijama, što je ključno u slučaju upravljanja krizama, ti programi znatno pridonose otpornosti Europske unije. Temelje se na konkurentnoj europskoj industriji vrhunske svjetske klase.

5. Međutim, kao strateško područje za pravilno funkcioniranje europskog gospodarstva i sigurnosti, svemir je sve više osporavan i zagušen. Pojavile su se dvije komplementarne filozofije: oživljavanje svemirske utrke koju financiraju svemirske sile i veća uključenost privatnih aktera koji provode planove kojima se nadopunjuju ambicije tih sila. Suočena s tim okruženjem, Unija se mora pozicionirati i hitno pomiriti pitanja otpornosti i konkurentnosti, koje stoga treba razmotriti zajedno.
6. Otpornost svemirskog programa EU-a prije svega ovisi o autonomnom, sigurnom i cjenovno pristupačnom pristupu svemiru te ovladavanju svemirskim tehnologijama. Bez autonomnog europskog pristupa svemira nema europske svemirske politike. Moramo ojačati konkurentnost, fleksibilnost i prilagodljivost u tom području. Općenito, ovisnost EU-a o trećim zemljama u pogledu rješenja za lansiranje, ključnih tehnologija ili ključnih zaliha (prerađene i napredne sirovine, komponente) može oslabiti napore Unije u promicanju njezine sigurnosti i neovisnosti, a time i razine autonomije sustava Unije s globalnom pokrivenošću u pogledu satelitske navigacije, promatranja Zemlje i satelitske komunikacije. Naše napore u postizanju tehnološke neovisnosti trebalo bi ojačati, posebno putem programa Obzor Europa i ubrzavanjem rada na osiguravanju pristupa kritičnim sirovinama, lancima vrijednosti i lancima opskrbe koji su ključni za svemirski program, osobito u strateškim područjima koja mogu biti izložena vanjskim pritiscima. Otpornost podrazumijeva kratkoročne obveze i troškove koje treba snositi kako EU ne bi morao platiti cijenu svoje ovisnosti o drugim silama.

7. Vijeće se poziva da istraži načine za poboljšanje nadzora i zaštite svemirske infrastrukture EU-a i osiguravanje njihove otpornosti. Svemirska infrastruktura sve je izloženija slučajnim rizicima kao što su sudari s drugim satelitima ili otpadom i smetnje (interferencije) radijskih frekvencija, kao i namjernim prijetnjama kao što su napadi u orbiti ili ometanje. Radi bolje zaštite svemirske infrastrukture mogli bismo razviti posebne tehnologije ili korisni teret, usvojiti pristup utemeljen na sigurnosti, održivosti i prevenciji prilikom dizajna novih svemirskih sustava i tijekom razvoja i životnog ciklusa postojećih komponenti/sustava svemirskog programa ili integrirati nove tehnologije. Te dodatne zadaće pridonijet će jačanju konkurentnosti europske ponude na najvišoj razini.
8. Pojava novih aktera u Europi – „Novi svemir” – velika je prilika za konkurentnost naše industrije i buduću otpornost naših programa. Nadovezujući se osobito na rad Komisije u okviru CASSINI-ja, trebamo istražiti kako maksimalno iskoristiti potencijal novih inovativnih tehnologija, usluga ili proizvoda i industrijskih procesa tih novih aktera te kako ih odlučno integrirati u razvoj nove infrastrukture i modernizaciju postojeće ili u razvoj i pružanje novih usluga.

9. U okviru svojeg svemirskog programa EU raspolaže jedinstvenim i globalno vrhunskim svemirskim resursima, koji su osobito uspješni. Trebali bismo istražiti kako ojačati njihov doprinos sigurnosti i obrani te procijeniti potrebe i uvjete povezane s razvojem posebnih usluga s odgovarajućim modelima upravljanja kojima se poštuju sigurnosni interesi država članica. Osim toga, Vijeće i Visoki predstavnik nadležni su za odgovor na prijetnje ili napade na ključne svemirske usluge za EU na temelju Odluke Vijeća o Zajedničkoj akciji (Odluka ZVSP-a 2021/698). Povratne informacije o provedbi ove Odluke u kontekstu rata u Ukrajini mogle bi dovesti do njezinih izmjena kako bi se poboljšao odgovor Unije na sve veće prijetnje i osigurala bliska koordinacija s državama članicama. U tom kontekstu moramo razmotriti navedenu problematiku kako bismo učinkovito doprinijeli radu na svemirskoj strategiji za sigurnost i obranu.

Pitanje

Koje bi mjere Unija i njezine države članice trebale poduzeti kako bi ojačali otpornost svemirskog programa EU-a i uskladili ga s izazovima konkurentnosti?